

**Кваліфікаційна картка наукової школи Харківського
національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(заповнюється станом на дату атестації / подачі заявки про
реєстрацію)**

1. **Назва наукової школи:** «Наукова школа інновацій в галузі освіти».
2. **Напрямок наукових досліджень:** інноваційна педагогіка
3. **Загальні відомості про наукову школу**
 - 3.1. Відомості про фундатора
 - 3.2. Відомості про чинного керівника

Прізвище, ім'я, по батькові	Попова Олена Володимирівна
Науковий ступінь	Доктор педагогічних наук
Вчене звання	Професор
Посада	Професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки
Перелік докторів наук, у яких був науковим консультантом	Слесик К. М., Васильєва С. О., Кабусь Н. Д., Тур О. М.
Перелік докторів філософії (кандидатів наук), у яких був науковим керівником	Лук'янова В. А. (2003); Кацова Л. І. (2005); Тюльпа Т. М. (2005); Сукнов М. П. (2007); Петриченко Л.О. (2007); Грицай С.М. (2009); Ткачов А.С. (2010); Мельник С. А. (2010); Міщенко О. А. (2010); Островська-Бугайчук І. М. (2011); Тарасова В. В. (2012); Шепель В.М. (2012); Ревенко І. В. (2013); Таможська І. В. (2014); Долгопол О.О. (2014); Гончаров Д. О. (2014); Соколовський В. В. (2014); Сачава К. Д. (2014); Лученцова І. С. (2015); Калашнікова Л. Ю. (2015); Пономарьова В.В. (2015); Ткачов А. С. (2016); Дейниченко В. Г. (2016); Гук І. П. (2017); Климентьєва О. С.(2017); Созикіна Г.С. (2019); Шпак І. О. (2020); Лебедева К. О. (2020); Жуков В. П. (2020).
Наявність державних і міжнародних премій, почесних звань, медалей і відзнак (дата та номер наказу)	Знак Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України» (Наказ №661-К від 29.09.1997 р.); Медаль Міністерства освіти і науки України «Василь Сухомлинський» (Наказ №290-К від 13.05.2009 р.); Медаль Міністерства освіти і науки України «За наукові та освітні досягнення» (Наказ №41-К від 30.01.2015 р.); Диплом НАПН України за вагомий внесок у розвиток наукових шкіл у галузі педагогіки (2020 р.).
Кількість публікацій у виданнях, що входять до наукометричних баз Web of Science, Core Collection та Scopus	3 публікації
Досвід експертної діяльності (наукове опонування, редагування, робота в експертних)	Багаторічна участь в опонуваннях кандидатських і докторських дисертацій, член спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій з педагогічних наук Харківської державної академії фізичної

групах, спеціалізованих вчених радах, участь в редакційних колегіях тощо)	культури (2005–2007 рр.); член спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій з педагогічних наук ХНПУ імені Г.С. Сковороди(з 2006 р. по теперішній час); учений секретар спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій з педагогічних наук ХНПУ імені Г.С. Сковороди (2008 –2012 рр.); член спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій з педагогічних наук ХНПУ імені Г.С. Сковороди (2013 – 2016 рр.); членство в редакційній колегії збірника наукових праць ХНПУ імені Г. С. Сковороди «Педагогіка і психологія»
Список наукових праць	Подається окремо

3.3. Кількісно-кваліфікаційний склад наукової школи (48 особи)

Академіки Академії наук (державного статусу)	
Члени-кореспонденти Академії наук (державного статусу)	
Академіки інших академій (вказатияких)	
Професори	
у т.ч. з науковим ступенем доктор наук	
у т.ч. з науковим ступенем кандидат наук/доктор філософії	
Доценти	
у т.ч. з науковим ступенем доктор наук	4
у т.ч. з науковим ступенем кандидат наук/доктор філософії	20
Старші викладачі	
у т.ч. з науковим ступенем доктор наук	
у т.ч. з науковим ступенем кандидат наук/доктор філософії	9
Докторанти	
Здобувачі освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти	3
Здобувачі освіти другого та першого рівнів вищої освіти	

3.4. Характеристика наявної експериментальної бази.

4. Наукові досягнення школи

4.1. Найбільш вагомі результати за час існування школи

Захищено 4 докторські та 29 кандидатських дисертацій з педагогіки. Представники авторської школи працюють у різних закладах вищої освіти й середньої спеціальної освіт. Харкова (ХНПУ імені Г. С. Сковороди, Харківській гуманітарно-педагогічній академії, Комунальному закладі «Харківська спеціалізована школа-інтернат «Ліцей “Правоохоронець”», Медичному коледжі №1 та ін.) та ЗВО інших міст України (Глухів, Житомир, Полтава).

Видано: монографій –15, підручників– 1(гриф МОН) і навчальних посібників –10 (у тому числі з грифом МОН – 2).

4.2. Найбільш вагомі результати за останні 5 років:

Захищено 3 докторські та 9 кандидатських дисертацій, брали участь у написанні 3 зарубіжних колективних монографій.

4.3. Участь колективу наукової школи у госпрозрахункових, держбюджетних та грантових проєктах, конкурсах за останні 5 років із зазначенням кількості реалізованих проєктів.

Подано проєкт на участь в українсько-китайському конкурсі грантових проєктів (С. О. Васильєва, 2021).

4.3. Визнання наукової школи академічною та громадською спільнотою (Державні премії України, відзнаки Президента, Кабінету Міністрів України, почесні звання, дипломи, грамоти тощо за останні 5 років).

4.4. Перелік докторів наук і докторів філософії (кандидатів наук), підготовлених за останні 5 років з зазначенням назви дисертацій та прізвища наукового керівника/консультанта.

Науковий керівник (консультант) О. В. Попова:

1) Васильєва С. О. Розвиток професійного статусу вчителя у вітчизняній педагогічній теорії та практиці (друга половина XX ст. – початок XXI ст.) (докторська дисертація, 2017)

2) Кабусь Н. Д. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх соціальних педагогів до сталого розвитку соціальних груп (докторська дисертація, 2018 р.);

3) Тур О. М. Теоретичні і методичні засади формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців із документознавства та інформаційної діяльності в процесі професійної підготовки» (докторська дисертація, 2019 р.);

4) Ткачов А. С. Підготовка майбутніх учителів до організації самоосвіти старшокласників у сучасному інформаційно-навчальному середовищі(2016);

5) Дейниченко В. Г. Підготовка майбутніх учителів гуманітарного профілю до навчання старшокласників проєктної навчально-пізнавальної діяльності (2016);

6) Гук І. П. Самоорганізація навчально-пізнавальної діяльності студентів медичних коледжів (2017);

7) Климентьєва О. С. Формування вмінь розв'язання конфліктів у майбутніх правоохоронців у процесі професійної підготовки (2017);

8) Созикіна Г. С. «Формування соціальної відповідальності майбутніх інженерів автомобільно-дорожньої галузі у процесі професійної підготовки» (кандидатська дисертація, 2019 р.).

9) Шпак І. О. «Підготовка викладачів економічних дисциплін університетів до використання сучасних педагогічних технологій» (кандидатська дисертація, 2020 р.).

10) Лебедева К. О. «Формування професійної компетентності майбутніх інженерів радіотехнічних спеціальностей на засадах ресурсного підходу» (кандидатська дисертація, 2020 р.).

11) Жуков В. П. «Формування готовності майбутнього учителя музичного мистецтва до інтегрованого навчання учнів» (кандидатська дисертація, 2020 р.).

Науковий керівник д.п.н. Т. М. Тюльпа:

Єгорова К. Г. Формування готовності майбутніх соціальних працівників до соціальної реабілітації дітей молодшого шкільного віку з дитячим церебральним паралічем (2020).

4.5. Практичне використання отриманих наукових результатів за останні 5 років (перелік актів впровадження, галузевих нововведень).

На кожну захищену дисертації надійшло від 3 до 10 актів впровадження результатів дослідження, зокрема: Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (довідка № 01/10-501 від 30.05.2017 р.), Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (довідка № 1328 від 26.05.2017 р.), Харківської гуманітарно-педагогічної академії (довідка № 01-12/517 від 22.05.2017 р.), Харківської державної академії культури (довідка № 01-03-463 від 24.05.2017 р.), Херсонського державного університету (довідка № 12-04/530 від 23.05.2017 р.), Харківського державного соціально-економічного коледжу (довідка № 10/1-193 від 25.05.2017 р.); у діяльність... роботу комунального закладу «Харківський обласний центр соціально-психологічної реабілітації дітей» (довідка № 12-04/530 від 23.05.2017 р.), громадської організації «Асоціація багатодітних сімей «АММА» (довідка № 12-04/530 від 23.05.2017 р.); Харківської гуманітарно-педагогічної академії Харківської обласної ради (довідка № 01-12/977 від 16.12.2015 р.); Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (довідка № 10 від 15.12.2015 р.); Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (довідка № 2162 від 17.12.2015 р.), Харківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 136 Харківської міської ради Харківської обласної (довідка № 631, від 21.12.2015 р.); Харківського спеціалізованого навчально-виховного комплексу № 8 Харківської обласної (довідка № 1 від 05.01.2016 р.); Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (довідка № 4002/37 від 15.05.2020 р.), Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (довідка № 01/10-124 від 07.02.2020 р.), Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (довідка № 1/1217 від 24.12.2019 р.), Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (довідка № 2869/01 від 26.12.2019 р.), Харківського державного університету харчування і торгівлі (довідка від 25 листопада 2019 р.), Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького (довідка № 474/03 від 27.12.2013 р.) та багатьох інших.

Перелік патентів, авторських свідоцтв, отриманих протягом останніх 5 років.

Є чотири авторських свідоцтва:

1. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 91302
Книга «На скрижалях історії Харківського національного університету імені Г.С. Сковороди / заг. ред. д-ра пед. наук, професора Л.Д.Зеленської, д-ра пед. наук, професора С.Т. Золотухіної. Харків, 2016. 114 с.» Дата реєстрації 05.08.2019
2. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 91303
Брошура «Методичні рекомендації до проведення педагогічної практики для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня другого року навчання / за ред. С. Т. Золотухіної. Харків : Планета-Принт, 2019. 45 с.» Дата реєстрації 05.08.2019
3. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 91307
Брошура «Безперервна пропедевтична педагогічна практика: Методичні рекомендації для здобувачів вищої педагогічної освіти першого (бакалаврського) рівня другого року навчання / за ред. С. Т. Золотухіної. Харків : Планета-Принт, 2019, 42 с.» Дата реєстрації 05.08.2019
4. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 91304
Брошура «Методичні рекомендації до проведення педагогічної практики для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня 3 та 4 року навчання / за ред. С. Т. Золотухіної. Харків : Планета-Принт, 2019. 44 с.» Дата реєстрації 05.08.2019.

4.6. Перелік опублікованих навчальних посібників, підручників, монографій, методичних рекомендацій за останні 5 років.

Монографії:

1. **Попова О. В.** Формування вмінь ділового спілкування майбутніх фахівців технічного профілю (на матеріалі вивчення соціально-гуманітарних дисциплін) : монографія / О. В. Попова, І. В. Таможська. Дніпропетровськ : Середняк Т. К., 2016. 234 с.
2. **Попова О. В., Попов В. Д.** Формування в молодших підлітків моральної спрямованості засобами евристичного навчання. *Самореалізація пізнавально-творчого і професійного потенціалу особистості в інноваційній освіті:* [монографія] / [за ред. проф. М.О. Лазарева]. Суми : ФОП Цьома С.П., 2016. С. 229-255.
3. **Попова О. В., Пономарьова В. В.** Формування професійних інтересів учнів вищих професійно-технічних навчальних закладів поліграфічної галузі в процесі виробничої практики. *Монографія.* Львів : Укр. Акад. друкарства, 2017. 216 с.
4. **Попова О.В., Калашнікова Л.Ю.** Формування соціальної позиції студентів у навчально-виховному середовищі закладів вищої освіти: *монографія.* Х. : Видавництво Іванченка І.С., 2018. 228 с.

5. **O. Popova**, O. Kabanska, V. Popov. The essence and technology of pedagogical forecasting of development of innovation processes in education. *Educational Studios: Theory and Practice: monograph* / edit. I.M. Trubavina, S.T. Zolotukhina. Prague–Vienna: PremierPudlsshing, 2018, 273-279.

6. **Popova O.V., Lebedieva K.O.**,
Interconnection of Recourse and Ergonomic Approaches As
A Condition of Optimization of the Process of Students' Professional
Competence Formation.

The Educational Environment of Higher Technical Education Institution.

Educational Studios: Theory and Practice: monograph. Vienna: PremierPudlsshing, 2019,

P. 21-29. <https://www.oktanprint.cz/p/innovative-development-of-hotel-and-restaurant-industry-and-food-production/>

7. **Popova O., Zhukov V.**
Training of a future musical art teacher for integrated teaching in the context of the New Ukrainian School.

Theory and Practice of Future Teacher's Training for Work in New Ukrainian School : monograph. Prague, OKTAN PRINT s.r.o., 2020. P. 341–351. <https://www.oktanprint.cz/p/innovative-development-of-hotel-and-restaurant-industry-and-food-production/>

8. **Popova O., Guzenko N.** Preparation of a future teacher of humanitarian profile for moral education of pupils in the conditions of the new Ukrainian school.

Theory and Practice of Future Teacher's Training for Work in New Ukrainian School : monograph. Prague, OKTAN PRINT s.r.o., 2020. P. 377–386. <https://www.oktanprint.cz/p/innovative-development-of-hotel-and-restaurant-industry-and-food-production/>

9. **Созикіна Г. С., Попова О. В., Саєнко Н. В.** Соціальна відповідальність майбутніх інженерів автомобільно-дорожньої галузі: педагогічний аспект: *монографія*. Харків. ХНАДУ, 2020. 156 с.

Методичні рекомендації:

1. Методичні рекомендації до проведення педагогічної практики для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня 3 та 4 року навчання. Х. : Планета-Принт, 2019. 45 с. Укладачі: Укладачі: **Попова О. В., Васильєва С. О. та ін.**

2. Безперервна пропедевтична педагогічна практика: Методичні рекомендації для здобувачів вищої педагогічної освіти першого (бакалаврського) рівня другого року навчання. Х. : Планета-Принт, 2019. 64 с. Укладачі: **Попова О. В., Васильєва С. О. та ін.**

3. Методичні рекомендації до проведення педагогічної практики для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня другого року навчання. Х. : Планета-Принт, 2019. 52 с. Укладачі: **Попова О. В., Васильєва С. О. та ін.**

4. Інноватика в галузі освіти: Методичні рекомендації до проведення лекційних, семінарських занять, організації позааудиторної самостійної роботи, підготовки до підсумкової атестації. Укладачі: **Попова О. В.,** Ткачова Н. О., **Васильєва С. О.** Харків, 2020. 55 с.

4.7. Перелік опублікованих статей у вітчизняних фахових виданнях (із зазначенням категорії видання) та у закордонних рецензованих періодичних виданнях, у тому числі таких, що входять до наукометричних баз Web of Science Core Collection та Scopus за останні 5 років.

1. Roman Zelenskiy, **Olena Popova, Volodymyr Sokolovskyi, Mykola Stashchak.**

Formation of Emotional-Volitional Culture of Future Policemen in the Course of Vocational Training. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*. 2018. №10(2). P.198-209. <https://doi.org/10.18662/rrem/56> (журнал входить до наукометричної бази **WoS**).

2. Trotsko A. V., **Popova O. V.** Vasyl Sukhomlynsky's school as an author's pedagogical system. Education. *Modern Discourses*. 2018. №1. P.215-222. (журнал входить до **vs;yfh/ наукометричної бази**)

3. Zhernovnykova O. A., **Popova O. V.**, Deynichenko G. V., Deynichenko T. I., Bludov Yu. V. Surface plasmon-polaritons in graphene, embedded in a medium with gain and losses. *Journal of Physics: Condensed Matter*, 2019. Vol. 31, № 46. URL: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1361-648X/ab3821/meta> (журнал входить до наукометричної бази **Scopus**)

4. Agnessa Tomashevskaya, **Olena Popova, Sergiy Tkachov, Nataliia Tkachova, Olena Grechanyk, Viktor Grygorash.** The application of distance technology in student education. *Journal of Critical Reviews*, 2020, 7 (19), 1480-1483. doi:10.31838/jcr.07.19.178. <http://www.jcreview.com/?mno=106431>. (журнал входить до наукометричної бази **WoS**)

5. **Popova Elena, Vasylieva Svitlana, Agarkova Nataliya.** Innovative education processes at the beginning of the XXI century. *Wissenschaft für den modernen Menschen. wirtschaft, management, tourismus, bildung, philosophie, gesetz*. Book 1. Part 1 / [team of authors: Halynska Y., Lvovich Y.E., Pishenina T.I., Preobrazhenskiy A.P., Shaporenko O.I., Stovpets O.V. and etc.]. Karlsruhe: Net Akhat AV, 2020. 181 p. P.116-125. (журнал входить до **vs;yfh/ наукометричної бази**).

6. **Попова О. В., Жуков В. П.** Педагогічне забезпечення процесу підготовки майбутніх учителів до виховання толерантності школярів. Теорія та методика навчання та виховання. Харків : зб. наук. праць ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. Вип. 49. С. 67–79. (**Категорія Б**)

7. Зеленська Л. Д., **Попова О. В.,** Шарапова О. В. Створення освітнього середовища в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання для ефективного формування правової культури майбутніх поліціантів. *Інноваційна педагогіка. Науковий журнал.* 2020. Вип. 24. Т.1. С. 173-179. (**категорія Б**)

8. **Попова О.В.,** Золотухіна С.Т. Формування підприємницької компетентності студентів у процесі професійної підготовки. *Педагогіка та психологія* : зб. наук. праць. Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. Вип. 63. 203 с. С.111–121. (**фахове видання**)

9. **Попова О. В.,** Цапко А. М. Обґрунтування змісту етапів технології підготовки майбутніх учителів до педагогічної фасилітації у професійній діяльності. *Педагогічні науки:* зб. наук. праць. Херсон : Херсон. держ. ун-т, 2020. С. 117-122. (**категорія «Б», IndexCopernicus**)

4.10 Перелік угод із науковцями з інших університетів, академічних та наукових установ.

4.11 Перелік наукових конференцій, ініційованих та/або організованих науковою школою (оргкомітет, програма тощо) за останні 5 років.

2021 року представниця школи Г. С. Созикіна виступила членом оргкомітету та відповідальним секретарем Міжнародного науково-методичного семінару «Актуальні проблеми викладання іноземних мов у навчальних закладах»

4.12 Публікації про наукову школу та її досягнення, діяльність, роль, значення (вітчизняні та закордонні)

1. Гнізділова О.А. Наукові школи вищих педагогічних навчальних закладів Східної України ХХ століття: теорія, досвід, перспективи: монографія. Полтава : Вид-во ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2011. 388 с.

2. Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи : минуле в сучасність / [Л. Д. Зеленська, О. І. Башкір, С. О. Васильєва та ін.; за ред. С. Т. Золотухіної]. Х. : Вид-во ТОВ «Щедра садиба Плюс», 2015. 156 с. (С.129-130).

3. Літопис сучасної науки й освіти України: Наукові школи, авторські системи і концепції /Ред. колегія В. Г. Кремень, В. І. Луговий та ін. К. : Альфа-Віта, 2019. 120 с. (С.37).

4.13 Інші досягнення наукової школи